

ZBILANSOWANE NAWOŻENIE BUDUJE PLON BURAKÓW CUKROWYCH

Agnieszka Krawczyk, Monika Tabak

Sukces w uprawie buraków cukrowych to efekt wielu czynników. Trzeba zadbać o siew w glebę o uregulowanym odczynie, właściwy system nawożenia fosforem i potasem i optymalizację nawożenia azotem. Nieodpowiednia technologia uprawy i brak zbilansowanego nawożenia obniżają plon korzeni i ich parametry jakościowe.

Zbilansowane nawożenie to konieczność

Nawożenie buraka to wyzwanie, ponieważ ma on wysokie wymagania pokarmowe, jednocześnie cechuje się krótkim okresem wegetacji i bardzo dużą dynamiką przyrostu biomasy. Wysokość dawek nawozów mineralnych w uprawie buraka cukrowego (tak jak i w uprawie innych roślin) jest uzależniona od dostępności składników z innych źródeł (np. obornika lub innych nawozów naturalnych, organicznych), właściwości gleby, wysokości plonu.

Potasu więcej niż fosforu

Na wartość użytkową korzeni bardzo duży wpływ ma potas, który pobierany jest przez buraki w największych ilościach. Buraki korzystają przede wszystkim z glebowych zasobów tego pierwiastka, dlatego uprawę należy prowadzić na glebach zasobnych w potas.

Potas, podobnie jak fosfor, powinno się stosować jesienią. Wysokie dawki potasu, zwłaszcza na glebach lżejszych, warto podzielić: 2/3 planowanej dawki zastosować jesienią, a 1/3 wiosną, około 3 tygodni przed siewem nasion. Dawka wiosenna nie powinna przekraczać 100 kg K_2O /ha.

Do nawożenia przedsiewnego buraków cukrowych mogą być wykorzystywane nawozy fosforowe i potasowe. Holist agro PK 15-30, Holist agro K (Mg) 55 (+5) i Super fos dar 40 najlepiej stosować jesienią. Polidap, z uwagi na obecność azotu, warto wykorzystać wiosną. W nawożeniu sprawdzają się również nawozy wieloskładnikowe typu Polifoska i Amofoska.

Azot – nie za dużo, nie za mało

W uprawie buraka cukrowego niezwykle ważne jest, aby rośliny jak najszybciej zakryły międzyrzędzia. **Szybkość wzrostu liści warunkowana jest między innymi tempem pobierania azotu, które zależy od formy azotu (dostarczonej w nawożeniu przedsiewnym) i dostępności wody w glebie.** Im mniej wody, tym azot transportowany jest wolniej, wolniej jest również pobierany, co spowalnia wzrost liści.

Planując nawożenie azotem warto pamiętać, że dawkę do 80 kg N/ha najlepiej zastosować w całości przed siewem.

Wyższe dawki całkowite należy podzielić na dwie części: pierwszą część, stanowiącą 50-60% dawki całkowitej, należy

Burak cukrowy z plonem 10 t korzeni i odpowiednią masą liści przeciętnie pobiera: 45-60 kg azotu (N), 18 kg fosforu (P_2O_5), 60 kg potasu (K_2O), 20-30 kg wapnia (CaO), 15-20 kg magnezu (MgO), 10-15 kg sodu (Na_2O), 12,5 kg siarki (SO_3) oraz 80-200 g boru (B), 25-50 g miedzi (Cu), 300-400 g manganu (Mn), 2-7 g molibdenu (Mo) i 150-250 g cynku (Zn).

wysiać przed siewem nasion, pozostałą część wysiewa się w fazie 2-4 par liści właściwych. Jeśli pod buraki cukrowe zastosowano obornik, np. w ilości 30 t/ha, to dawkę azotu należy ograniczyć do 60-90 kg N/ha.

W nawożeniu buraków cukrowych bardzo dobrym rozwiązaniem są nawozy saletrzano-amonowe, zawierające dużą pulę azotu azotanowego odpowiedzialnego za szybki wzrost roślin. Mogą to być: Pulan Macro, Zaksan 33,5, Salmag z borem, Saletrzak 27 standard z borem. Świetnie sprawdzi się także RSM. W nawożeniu warto również stosować nawozy azotowo-siarkowe, jak: Saletromag 25, Saletrosan 30, RSM S 26 (+7,5), RSM S 28 (+12,5).

W uprawie buraka ważna jest nie tylko sama wielkość plonu, ale również zawartość w nim cukru, od której uzależniona jest ostateczna cena płodów. Niewłaściwe stosowanie azotu prowadzi do spadku polaryzacji, zwiększenia zawartości związków melasotwórczych i opóźnienia osiągnięcia przez korzenie dojrzałości technologicznej.